

PROTOKÓŁ

Posiedzenia Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

20 stycznia 2025 r. odbyło się posiedzenie Komitetu do spraw Pożytku Publicznego o następującym porządku obrad:

1. Rozpoczęcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Zmiana regulaminu Komitetu.
4. Informacja o powołaniu zespołu ds. podatku VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych.
5. Informacja na temat założeń programu „Moc Małych Społeczności”.
6. Informacja na temat programów resortowych dot. organizacji pozarządowych prowadzonych, których operatorem mógłby być NIW-CRSO.
7. Sprawy bieżące.
 - a. Plan pracy Komitetu na rok 2025 – zgłaszanie propozycji.
8. Zamknięcie posiedzenia.

W posiedzeniu wzięli udział:

1. Pan Adriana Porowska – Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego;
2. Pan Marek Krawczyk – Wiceprzewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego;
3. Pan Paweł Bejda – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej;
4. Pani Marta Cienkowska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
5. Pan Henryk Kiepusa – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej;
6. Pan Wojciech Konieczny – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia;
7. Pan Tomasz Lewandowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
8. Pan Adam Nowak – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
9. Pani Katarzyna Nowakowska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
10. Pani Anna Radwan-Röhrenscheff – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;
11. Pan Rafał Rosiński - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji;
12. Pani Monika Sikora – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej;

13. Pani Magdalena Sobkowiak-Czarnecka, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zastępstwie za Ministra Adama Szłapkę;

14. Pan Michał Braun – Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

ponadto:

15. Pan Łukasz Jachimowicz – Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM; Sekretarz Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;

oraz w charakterze obserwatorów, wobec nieobecności członków Komitetu:

16. Pani Iwona Gawłowska- Zastępca Dyrektora Departamentu Ropy, Gazu i Gospodarki Wodorowej w Ministerstwie Przemysłu;

17. Pan Hubert Różyk – Dyrektor Departamentu Edukacji i Komunikacji; (brak pisma)

18. Pan Tomasz Tratkiewicz – Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów.

Ad 1, 2

Posiedzenie Komitetu do spraw Pożytku Publicznego otworzyła Przewodnicząca Komitetu, Pani Adriana Porowska witając uczestników i przedstawiając porządek obrad. Wobec braku uwag porządek obrad został przyjęty.

Ad 3

Pan Łukasz Jachimowicz, Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, omówił zmianę uchwały dotyczącej regulaminu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Zmiana ma charakter porządkowy polega na dostosowaniu zapisów regulaminu do znowelizowanej ustawy o działalności pożytku publicznego – umożliwienie udziału w pracach Komitetu podsekretarzy stanu jako przedstawicieli ministra.

Projekt uchwały został rozesłany w trybie obiegowym do członków Komitetu 7 stycznia br. Uwagi zgłosiło Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Nowy kształt uchwały uwzględnia zgłoszoną uwagę.

Ze względu na brak kworum w trakcie omawiania tego punktu porządku obrad uchwała Komitetu w tej sprawie będzie procedowana w trybie obiegowym.

Ad 4

Sekretarz Komitetu podsumował stan zgłoszeń do zespołu ds. VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych i poinformował o dalszych krokach związanych z powołaniem zespołu.

W odpowiedzi na decyzję Przewodniczącej i zaproszenie do udziału w pracach zespołu pozytywnie odpowiedziało 10 resortów (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo ds. Polityki Senioralnej, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Minister Edukacji Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Klimatu i Środowiska). Swoich przedstawicieli zgłosił także Narodowy Instytut Wolności i Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Zespół zostanie powołany zarządzeniem Przewodniczącej i podejmie prace niezwłocznie po skompletowaniu składu (trwa oczekiwanie na zapowiedziane dwa kolejne zgłoszenia).

Pani Minister nawiązała do dyskusji prowadzonej podczas poprzedniego posiedzenia Komitetu. Jednocześnie zaznaczyła, że rozwiązania wymagają dwie kwestie: bieżące skutki przepisów dotyczących podatku VAT od dotacji dla organizacji pozarządowych oraz potrzeba wypracowania rozwiązań zapobiegających ewentualnym negatywnym konsekwencjom przepisów dla działalności organizacji pozarządowych w przyszłości.

Przedstawiciel Ministerstwa Finansów podkreślił, że kwestia VAT dotyczy tylko takich dotacji, gdzie występuje związek z ceną oferowanej usługi czy świadczenia. Ponadto zaznaczył, że sprawy z tego zakresu trzeba rozpatrywać w formule „case by case”. Odniósł się pozytywnie do pomysłu powołania zespołu.

Ad 5

Pan Michał Braun – Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zaprezentował założenia i harmonogram prac nad programem „Moc Małych Społeczności” (prezentacja w załączeniu). Zapowiedział skierowanie programu - w nadchodzącym tygodniu - do prekonsultacji. Poinformował, że warunkiem wszczęcia prac nad uchwałą Rady Ministrów dotyczących programu jest procedowana obecnie zmiana ustawy o NIW-CRSO w zakresie zapisanych w niej limitów finansowych. Zgodnie z planem - projekty mogłyby być realizowane od wakacji do końca roku, natomiast regranting (małe granty) byłby realizowany od września.

Przewodnicząca Komitetu podkreśliła, że program wpisuje się w założenia prezydencji Polski w UE. Priorytet – szeroko pojmowane bezpieczeństwo musi bowiem obejmować budowanie odporności społecznej. Organizacje pozarządowe wykazały potencjał w tym zakresie biorąc na siebie dużą odpowiedzialność podczas kryzysów takich jak pandemia, wojna w Ukrainie, powódź.

Przewodnicząca podkreśliła także, że dotarcie na poziom lokalny z ofertą różnego rodzaju programów wymaga tego, by trafiała ona na przygotowanych lokalnych liderów. Prezentowany program ma temu służyć, przygotowywać organizacje pozarządowe do realizacji innych programów, w tym resortowych.

W dyskusji dotyczącej programu aktywnie uczestniczyli: przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawicielka Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przedstawicielka Ministra ds. Unii Europejskiej, przedstawicielka Ministerstwa ds. Funduszy i Polityki Regionalnej, przedstawiciel Ministerstwa Obrony Narodowej, przedstawicielka Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przedstawiciel Ministerstwa Cyfryzacji, Przedstawicielka Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

W dyskusji poruszono następujące wątki:

- prowadzenie konsultacji programu – terminy, miejsca, sposób prowadzenia konsultacji,
- harmonogram i horyzont czasowy programu,
- budżet Programu na 2025 rok i przyszłe lata,
- możliwość kontynuacji Programu w przyszłych latach,
- kryteria umożliwiające udział w programie,
- zasady naboru do programu,
- rozliczenia dotacji oraz stopnia ich skomplikowania,
- zbieżność programu z tematyką prezydencji Polski w Radzie UE,
- powiązanie programu z problematyką ochrony ludności, obrony cywilnej,
- znaczenie budowania odporności społecznej na najniższym poziomie,
- konieczność uwzględnienia organizacji, które do tej pory nie korzystały z programów,
- wzmacnianie potencjału do regrantingu,
- możliwość uwzględnienia w programie federacji organizacji,
- preferencje dla mniejszych organizacji,
- możliwość uwzględnienia organizacji, których budżet jednorazowo przekroczył wskazaną w programie kwotę ze względu na pozyskane granty na konkretną inwestycję np.: w ramach programu Lider, w ramach środków wspólnej polityki rolnej, z Funduszu Ochrony Środowiska,
- kryterium koniecznego doświadczenia w odniesieniu do organizacji odpowiedzialnych za regranting (kwestia horyzontu czasowego, w którym doświadczenie zostało pozyskane),
- program jako odpowiedź na problem infrastrukturalnego rozwoju organizacyjnego (brak środków jest główną barierą rozwoju organizacji),
- potrzeba nawiązania kontaktu z Lokalnymi Grupami Działania,
- potrzeba uwzględnienia innych programów, w tym realizowanych przez samorządy,
- problem dotarcia z informacjami o naborze wniosków do małych organizacji, dystrybucja materiałów, w tym możliwości skorzystania ze wsparcia przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, regionalne ośrodki polityki społecznej, Regionalny Komitet Ekonomii Społecznej

w dotarciu do mniejszych organizacji podczas konsultacji programu oraz jako kanału do dystrybucji materiałów dot. programu,

- potencjał organizacji pozarządowych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i niwelowania różnic, zwłaszcza w zakresie kapitału społecznego,
- pomocniczość i subsydiarność jako zasada działania,
- możliwość wykorzystania środków programu na realizację ważnych celów rozwojowych np.: w zakresie edukacji na obszarach wiejskich, wspierania rozwoju i zmiany kwalifikacji zawodowych, nabywania nowych kompetencji,
- uwzględnienie szkoleń dla organizacji, które dostały środki w ramach regrantingu, tak by w kolejnych latach już aplikowały samodzielnie mając niezbędną wiedzę dot. aplikowania o środki i rozliczania się z nich,
- kwestia premiowania organizacji, które wykażą się dobrym wykorzystaniem środków,
- promowanie ambasaderek i ambasadorów programu tak, żeby w przyszłości móc pokazać konkretne osoby z małych środowisk, które swoimi doświadczeniami będą mogły zachęcać kolejne organizacje do udziału w programie,
- upraszczanie procedur konkursowych – łatwiejsze aplikowanie o środki przy zachowaniu zasad finansów publicznych,
- zaangażowanie członków Komitetu w informowanie o programie,
- funkcjonowanie organizacji w obszarowych bańkach (np. organizacje kulturalne posiadają wiedzę tylko o konkursach w Ministerstwie Kultury) stąd potrzeba wzajemnej wymiany informacji.

Przewodnicząca Komitetu poinformowała, że budżet Programu na 2025 rok to 70 milionów zł. Na przyszłe lata budżet jeszcze nie został ustalony, ale będą prowadzone intensywne rozmowy w tej sprawie, gdyż powtarzalność tego programu jest bardzo ważna.

Program będzie kierowany do miejscowości poniżej 100 tysięcy mieszkańców, do mniejszych społeczności, do tych mniejszych organizacji, które nie korzystały do tej pory z dużego wsparcia instytucjonalnego ze strony Narodowego Instytutu Wolności. Małe organizacje w projekcie programu to organizacje, które w przynajmniej w jednym z ostatnich trzech lat nie miały budżetu powyżej 100 tysięcy złotych. Jeśli chodzi o średnie organizacje to kwestia tego czy granicą będzie kwota 200 tysięcy czy 300 tysięcy będzie przedmiotem konsultacji.

Powyższe progi nie dotyczą regranterów. Organizacje, które dostaną milion złotych na udzielenie małych grantów, muszą dysponować doświadczeniem w tej dziedzinie, a nie tylko potencjałem instytucjonalnym do rozdysponowania miliona złotych w sześć miesięcy. Należy szukać w każdym regionie organizacji, która ma doświadczenie w regrantingu, która zna dobrze środowisko i która też pomoże organizacjom potem w dobrym wykorzystaniu tych środków.

Planowane są dwa etapy konsultacji Programu „Moc Małych Społeczności” - prekonsultacje, które zaczną się w przyszłym tygodniu oraz konsultacje właściwe wtedy, gdy uchwała w sprawie programu będzie procedowana w procesie legislacyjnym. Planowane są także wyjazdy w teren. Informacje otrzymali pełnomocnicy wojewodów ds. organizacji pozarządowych.

Założeniem programu jest, że jego beneficjentami będą organizacje, które wcześniej nie korzystały z takich środków. Proces prekonsultacji i konsultacji zostanie wykorzystany do organizacji spotkań informacyjnych, by uwzględnić oczekiwania tych mniejszych organizacji, by jak najszerszej dotrzeć z informacją do wszystkich ewentualnych, potencjalnie zainteresowanych organizacji.

Przewodnicząca Komitetu zapowiedziała kampanię społeczną „odczarowującą” organizacje pozarządowe, informującą czym jest społeczeństwo obywatelskie, co to jest trzeci sektor, wskazującą, że nie są tylko i wyłącznie duże fundacje, ale głównie właśnie te działające lokalnie.

Poinformowała także, iż podjęte zostały prace nad stworzeniem strony internetowej społeczeństwoobywatelskie.gov.pl, która będzie zbierała informacje z poszczególnych ministerstw na temat środków dostępnych dla organizacji pozarządowych, ale i też kampanii informacyjnych czy konsultacji. Celem jest to, by organizacje dostawały powiadomienie, że w obszarze, który je interesuje właśnie odbywają się konsultacje lub konkursy. Strona internetowa ma służyć także sieciowaniu organizacji zaangażowanych w kwestie obrony cywilnej. Jej elementem byłaby interaktywna mapa organizacji.

W dyskusji poruszono wątki istniejących stron internetowych i ich funkcjonalności oraz możliwości wyszukiwania dostępnych dla organizacji środków po kodzie pocztowym poprzez aplikację MObywatel.

Odpowiadając na pytanie dotyczące uwzględnienia współpracy międzynarodowej w Programie „Moc Małych Społeczności” Dyrektor NIW-CRSO, zaznaczył że w tym programie takich komponentów nie ma, ale podkreślił że element współpracy międzynarodowej, a także uczestnictwo polskich organizacji w różnych wydarzeniach na szczeblu międzynarodowym jest bardzo ważne. Poinformował, że w ramach programu PROO jest Priorytet PROO 5, w którym można finansować udział polskich organizacji pozarządowych w różnego typu wydarzeniach w Polsce, ale także poza jej granicami. W zeszłym roku przyznanych zostało dużo grantów na różnego typu wydarzenia branżowe dla organizacji pozarządowych. Zapewnienie udziału polskich organizacji w debacie międzynarodowej, czy to europejskiej, czy to światowej jest bardzo ważnym zagadnieniem.

W tym kontekście Dyrektor M. Braun przypomniał o zaniechanym projekcie programu dotyczącym dyplomacji obywatelskiej z roku 2023. Kolejny punkt agendy dotyczy programów resortowych, którymi może zarządzać NIW-CRSO. Jednym z takich programów mógłby być program, który wzmocni obecność polskich organizacji pozarządowych na szczeblu międzynarodowym.

Ad 6

Dyrektor Michał Braun poinformował, że procedowana zmiana ustawy o NIW-CRSO stwarza możliwość, żeby Instytut był operatorem programów innych resortów i zaprosił resorty do współpracy. Przykładem takiego programu może być Polski Inkubator Przedsiębiorczości dotyczący rozwoju cechów rzemieślniczych realizowany we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii.

Sekretarz Komitetu poinformował o przekazanej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii wstępnej wersji programu dotyczącego wspierania przedsiębiorczości kobiet oraz o dalszych niezbędnych do podjęcia krokach w celu przyjęcia i rozpoczęcia realizacji tego programu.

Ad 7

W punkcie „Sprawy bieżące” poruszono kwestie zgłaszania propozycji do Planu pracy Komitetu na rok 2025. Pismo w tej sprawie zostanie wystosowane do Członków Komitetu po posiedzeniu, tak aby w lutym plan pracy został przyjęty.

Przedstawicielka Ministra ds. Unii Europejskiej zapowiedziała, że na następnym posiedzeniu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego mogłyby zostać przedstawione ustalenia z raportu Rady NGO do spraw Prezydencji.

Dyrektor NIW-CRSO, poprosił o informację jakie działania z zakresu poradnictwa finansowane są przez resorty. Przekazane informacje pozwolą na ustalenie mapy zakresów poradnictwa, którymi zajmują się poszczególne resorty, aby pomoc z Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych nie wkraczała w strefy już zagospodarowane i objęte wsparciem. Po posiedzeniu Komitetu zostanie przekazane pismo w tej sprawie.

Przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska poinformował że na początku lutego będzie konsultowany program edukacyjny NFOS-u na ten rok i jego założenia.

Ad 8

Wobec braku innych głosów, Przewodnicząca uznając agendę za wyczerpaną zamknęła posiedzenie Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Łukasz Jachimowicz
Sekretarz Komitetu

Adriana Porowska
*Przewodnicząca Komitetu do spraw
Pożytku Publicznego*

/podpisano kwalifikowanym

/podpisano kwalifikowanym

podpisem elektronicznym/

podpisem elektronicznym/